

“FALCON 460 EC – VRHUNSKÉ UČINKOVITOSTI PROTI OIDIJU VINSKE TRTE IN BOLEZNIM ŽIT SO DOKAZANE V PRAKSI”

Andrej KRANER¹

¹ TKI Pinus Rače d.d.

IZVLEČEK

V letu 2000 smo na slovenskem trgu dobili nov pripravek za varstvo žit in vinske trte pred glivičnimi boleznimi - fungicid FALCON 460 EC. Spada v novo skupino aktivnih snovi imenovano spiroketalamini. FALCON 460 EC vsebuje spiroksamin, ki je trenutno edini predstavnik iz te skupine. Zaradi razširitve spektra delovanja in pozitivnega sinergističnega učinka s triazoli, so spiroksaminu dodali še tebukonazol in triadimenol. Zatira naslednje bolezni žit: žitno pepelovko (*Blumeria graminis*), rje (*Puccinia* spp.), rženi in ječmenov listni ožig (*Rhynchosporium secalis*), ječmenovo mrežasto progavost (*Pyrenophora teres*), žitne pegavosti (*Septoria* spp.) in oidij vinske trte (*Uncinula necator*). Kombinacija več aktivnih snovi je idealna v antirezistenčni strategiji varstva rastlin.

Ključne besede: fungicid, žita, vinska trta, bolezni, rezistenca.

ABSTRACT

“FALCON 460 EC – EXCELLENT EFFICACY IN DISEASES CONTROL OF CEREALS AND GRAPE POWDERY MILDEW ARE NOW PROVED IN PRACTICE”

In the Year 2000 we got on the Slovenian market a brand new product in plant protection for control of fungal diseases of cereals and grapes – fungicid FALCON 460 EC. It belongs to the new group of active ingredients, named spiroketalamins. FALCON 460 EC contains spiroksamin, which is at the moment the only represent of this group. To extend spectrum of acting and positive synergistic effect with the triazols, was added to spiroksamin also tebukonazol and triadimenol. FALCON 460 EC controls following diseases of cereals and grapes: *Blumeria graminis*, *Puccinia* spp., *Rhynchosporium secalis*, *Pyrenophora teres*, *Septoria* spp., and *Uncinula necator*. Combination of more active ingredients is excellent in antiresistance strategy of plant protection.

Key words: fungicid, cereals, grapes, diseases, resistance

V firmi Bayer so odkrili novo kemično skupino aktivnih učinkovin imenovano spiroketalamini. Prvi iz predstavnikov te skupine učinkovin je SPIROKSAMIN. Že v začetku raziskovanja je bila pozornost namenjena vrhunski učinkovitosti zoper bolezni žit, ter oidiju vinske trte. Deluje kot inhibitor biosinteze ergosterola na štirih točkah, različno od triazolov. Navzkrižna rezistenca ni mogoča. Prav tako ni mogoča rezistenca s strobilurini in kinoli.

Učinkovina spiroksamin ni mutagena, teratogena, malo toksična za ribe, ptice in deževnike.

¹ univ. dipl. inž. agr., SI-2327 Rače, Grajski trg 21

1. NAČIN DELOVANJA

Spiroksamin deluje preventivno, kar pomeni da preprečuje okužbe. Kurativno, deluje na glive, ki so že prodrle v rastlino in zdravi okužbe. Eradikativno, s takoimenovanim stop effectom- pomeni, da ustavi že vidne okužbe, kjer je bolezen že izbruhnila. Spiroksamin kot učinkovina že po nekaj urah povzroča odmiranje konidioforov in apresorijev.

2. FALCON 460 EC

Dveletne izkušnje s sredstvom Falcon 460 EC, z odmerkom 0,6 l/ha nakazujejo vrhunsko učinkovitost pri varstvu žit pred boleznimi, ter varstvu vinske trte pred oidijem v odmerku 0,3 l/ha. V žitih je izredno izražen sinergistični učinek treh učinkovin (spiroksamina, tebukonazola in triadimenola), ki razširja spekter delovanja na vse pomembnejše bolezni žit. Zaradi treh učinkovin je antirezistenčna strategija vgrajena. Enako velja pri vinski trti, kjer Falcon 460 EC nedvomno sodi v vse integrirane programe varstva vinske trte.

V bodočnosti, bo skupina *spiroketalaminov* nedvomno odigrala veliko vlogo v varstvu žit in vinske trte, predvsem iz vidikov antirezistenčnih strategij, ki so in bodo vse bolj pomembne.